

Oluline info

- Teavita kindlasti teise riigi rahvastikuregistrit ja/või omavalitsust, perehüvitisi maksvat asutust, ravikindlustusega tegelevat asutust, maksuteemadega tegelevat asutust, töötuskindlustushüvitisi maksvat asutust enda ja pere riigist lahkumisest, nii väldid topeltkindlustamist ja hüvitiste enammakse.
  - Uuri, mis dokumente pead endaga teisest riigist lahkudes kaasa võtma.
  - Eestisse jõudes tee korda enda ja oma pereliikmete andmed Eesti rahvastikuregistris.
- Kui Sinul või Sinu kaaslasel on Eestisse elama asudes vaja taotleda dokumente (isikut tõendav dokument, elamisluba jne), siis pöördu [Politsei- ja Piirivalveameti](#) poole. Lisainfo [siin](#).
- Teemade: elukoha registreerimine, kool, lasteaed, töökoht, autojuhiloa, ravikindlustus ja perearstid kohta saad lugeda [INSA](#) lehelt.
- Tutvu infoga kellele ja mis tingimustel maksab INSA [tagasipöördumistoetust](#).
- Kui koostad oma CV-d, siis märgi sinna kindlasti oma välismaine töökogemus, ükskõik kui pikk või lühike see oli, see annab tööandjale Sinu kohta palju infot, ennekõike ka peidetud kompetentside, nagu kohanemisvõime, uute olukordadega kiirem harjumine, ettevõtlikkus, paindlikkus jne kohta. Loe ka kuidas töötukassa saab Sind aidata [töö otsimisel](#).
- Infot töötukassa erinevatest teenustest, sh karjääriteenused ja koolitused, saad lugeda [siin](#)
- Kui Sul on vaja ennast [töötuna arvele võtta](#) või [tööotsijana arvele võtta](#), saad seda teha mugavalt [e-töötukassas](#) või pöördudes sobivasse [töötukassa esindusse](#).
- Töötuna arvel olles on Sul õigus [töötutoetusele](#) või [töötuskindlustushüvitisele](#).
- Töötushüvitise määramisel võetakse arvesse kõigis liikmesriikides (lisaks Norra, Island, Liechtenstein ja Šveits) täitunud töötuskindlustusperioodid. Selleks on Sul vaja [vormi U1](#)
- Kui Sinu viimane töökoht oli Euroopa Liidus (lisaks Norra, Island, Liechtenstein ja Šveits), siis töötuskindlustushüvitise määramisel Eestis arvutatakse Sinu hüvitise suurus, võttes arvesse ka välisriigis teenitud tasusid.
- Vormiga U1 saad kinnitada töötamise perioode Euroopa Liidus (lisaks Norra, Island, Liechtenstein ja Šveits) ja neid võetakse arvesse töötuskindlustushüvitise määramisel Eestis. Vormi väljastavad liikmesriikide [tööturu- või töötuskindlustusasutused](#) kandes sinna peale Sinu selles riigis omandatud töötuskindlustusstaži (töötamise perioodid). Pöördu vastava asutuse poole ja võta vorm U1 juba välisriigist lahkudes kaasa.
- Vormi saad taotleda ka Eestis töötukassa kaudu, kuid see võtab kauem aega. Selleks on vaja täita taotlus [Välismaal täitunud kindlustusperioodide kinnitamine](#) (elektroniliselt täidetav). Taotlusele lisa kõik selles liikmesriigis töötamist tõendavad dokumendid (töölepingud, palgalehed, tööandja või maksuameti tõendid vms). Taotluse saad saata info@tootukassa.ee
- Uuri rohkem [siit](#) ja küsi lisa töötukassast oma töövahenduskonsultandilt
- Sul on võimalik Eestis 3 kuud tööd otsida, jätkates teisest riigist töötuskindlustushüvitise saamist. Selleks peab Sul olema **riigis, kus töötasid** taotletud vorm U2 **enne**, kui Sa tuled Eestisse ja Sa pead teisest riigist lahkumisest **7 päeva** jooksul ennast Eestis töötuna arvele võtma ning esitama vormi U2. Seda võib ta teha nii e-töötukassas kui [osakonnas](#) koha peal.

- Teise riigi hüvitist makstakse Sulle kolme kuu vältel edasi, kui
  - registreerid ennast Eestis töötuna 7 päeva jooksul alates teisest riigist lahkumisest;
  - otsid Eestis aktiivselt tööd;
  - oled valmis Eestis tööle asuma;
  - järgid Eestis töötajale kehtestatud nõudmisi.
- Vormi U2 saad taotleda ainult Sina isikuliselt. Kui oled taotlenud teisest riigist vormi U2, kuid seda pole veel väljastatud, pead ennast siiski 7 päeva jooksul Eestis töötuna registreerima, kui soovid, et Sulle jätkatakse teise riigi hüvitise maksmist.
- Lisainfo saamiseks võta ühendust [Eesti Töötukassaga](#)
- Kui Sa saad teise riigi töötuskindlustushüvitist, siis oled selles riigis ka ravikindlustatud ja Sulle kehtib selles riigis välja antud [Euroopa ravikindlustuskaart](#). (Näit Soome töötuskindlustushüvitist saades kehtib Sulle Soomes välja antud Euroopa ravikindlustuskaart).
- Korraga on õigus saada ainult ühe riigi sotsiaalkindlustushüvitisi (perehüvitis, töötushüvitis, haigushüvitis jne) täismääras. Euroopa Liidus (lisaks Norra, Island, Liechtenstein ja Šveits) liikuvatele inimestele kehtib samaaegselt ainult ühe EMP riigi sotsiaalkindlustus.
- Kui Sa jätkad kahes riigis korraga töötamist (näit. Eestis ja Soomes), siis peab Sul olema [tõend A1](#). Tõendiga A1 kinnitatakse, et töötaja eest makstakse sotsiaalmaksu just selles riigis, kus on tõend väljastatud. Tõendi väljastamiseks ja info saamiseks pöördu Eestis [Sotsiaalkindlustusameti](#) poole
- Kui jätkad kahes riigis töötamist, siis uuri ka ravikindlustuse kohta [arstiabi Euroopas töötajale](#).
- Kui peres on lapsed, siis Eestisse tagasi tulles on Sul õigus [perehüvitistele](#), nendega tegeleb Sotsiaalkindlustusamet, perehüvitisi on võimalik taotleda [iseteenindusportaalil](#) või e-posti aadressil info@sotsiaalkindlustusamet.ee Samuti pöördudes endale sobivasse Sotsiaalkindlustusameti [klienditeenindusse](#).
- Kui üks pereliige (vanem ja/või laps) jäi välisriiki, siis [uuri](#), mis tingimustel makstakse Sulle peretoetusi Eestis. Küsimuste korral pöördu [Sotsiaalkindlustusameti](#) poole
- Kui Sinu eest tasuti teises riigis sotsiaalkindlustusmaksuid, siis selle aja eest kogunes ka Sinu pensionistaaž, mis võetakse arvesse, kui Sa jõuad pensioniikka, loe rohkem [siit](#).
- Siit saad infot dokumentide [apostillimise ja legaliseerimise](#) kohta.
- Kui Sul on Eestisse tulles kaasas kaaslane, kellel on vaja eesti keelt õppida, siis INSA pakub võimalusi [keeleõppeks](#).
- Samuti on välismaalasele abiks tasuta [kohanemisprogramm](#).
- [Rahvusvahelisest Majast](#) saab erinevaid teenuseid, mis aitavad end Eestis sisse seada. Teenused on tasuta.
- WorkinEstonia lehelt leiab erinevaid [tööpakkumisi](#) võõrkeelt rääkivale inimesele ja palju muud olulist infot.

- Maksuresidentsus on ka oluline teema, korraga on inimene ühe riigi maksuresident, mis ei tähenda aga, et teises riigis ei ole maksukohustust, kui seal on saadud sissetulekut (mitteresidendi maksukohustus).
- Enne riigist lahkumist uuri kindlasti kas ja mis maksukohustused Sul välisriigi ees on. Teavita vastavat asutust välisriigis, kui sealt lahkud, kui vaja, siis võta kaasa maksuresidentsuse tõend.
- Maksuresidentsuse kohta saad uurida [Maksu- ja Tolliametist](#) ja [infot](#), millal loetakse füüsilist isikut residendiks, ülevaate residentsuse muutumise asjaoludest ning deklareerimise ja tulumaksu tasumise kohustusest.
- Vajadusel saad esitada [residentsuse määrmise avalduse](#)